

Λεωνίδας Βατικιώτης

Προϋπολογισμός: Αποκαλυπτήρια ενός νέου, οκταετούς γύρου λιτότητας

Η αλήθεια λέγεται πρώτη. Πολύ περισσότερο αν εκφέρεται από τα χείλη του πλέον αρμόδιου υπουργού, όπως συνέβη με τον Γιώργο Αλογοσκούφη που δήλωνε στη NET, με αφορμή την κατάθεση του νέου προϋπολογισμού, ότι «χρειάζεται πολλά χρόνια, μια ολόκληρη οκταετία, για να μπορέσουμε να πούμε ότι έχουμε αντιμετωπίσει οριστικά» το δημοσιονομικό πρόβλημα της χώρας.

Οκτώ χρόνια λιτότητας λοιπόν υπόσχεται ευθέως η Νέα Δημοκρατία, εγκαταλείποντας άρον-άρον την (προπαγανδιστική) γραμμή της «ήπιας προσαρμογής» την οποία επικαλούνταν σταθερά τον πρώτο χρόνο της διακυβέρνησής της, προσπαθώντας να διασκεδάσει τις λαϊκές ανησυχίες για την εφαρμογή μιας εξοντωτικής περιοριστικής πολιτικής στα πρότυπα της μισητής κυβέρνησης Μητσοτάκη. Η οικονομική πολιτική που θα εφαρμόσει η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, όπως αποκαλύφθηκε από τον προϋπολογισμό για το 2006 που παρουσιάστηκε στον Τύπο και κατατέθηκε στη Βουλή τη Δευτέρα 21 Νοέμβρη, στοχεύει πρωτίστως στη μείωση του δημόσιου χρέους και του ελλείμματος έτσι ώστε ενεργά το κράτος να συμβάλει στη διαδικασία υπέρβασης της κρίσης του ελληνικού καπιταλισμού, στηρίζοντας με «ίδια κεφάλαια» τη διαδικασία διευρυμένης αναπαραγωγής του κεφαλαίου.

Σε αυτή την κατεύθυνση καλούνται να συμβάλλουν τα αυξημένα, και κυρίως πολύ πιο άδικα καταναμεμένα σε σχέση με το παρελθόν, φορολογικά έσοδα που προβλέπο-

νται στον κρατικό προϋπολογισμό. Συγκεκριμένα τα έσοδα από την άμεση φορολογία προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 19.065 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 6,3% σε σχέση με το 2005, ενώ τα έσοδα από την έμμεση φορολογία προβλέπεται να ανέλθουν στα 25.540 κατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 8,8% σε σχέση με τα φετινά, και εκείνα του ΦΠΑ προβλέπεται να ανέλθουν στα 15.148 εκατ. ευρώ παρουσιάζοντας την πιο μεγάλη αύξηση σε σχέση με το 2005, και για την ακρίβεια, κατά 9,2%. Η αντιλαϊκή οικονομική πολιτική φαίνεται έτσι με την πρώτη ματιά. Αντί στα έμμεσα φορολογικά έσοδα που προέρχονται από το ΦΠΑ (που είναι η κατεξοχήν αντιλαϊκή μορφή φορολογίας μια και βαρύνει εξίσου τα υψηλότερα και χαμηλότερα εισοδήματα) να επιβληθεί η μικρότερη αύξηση, επιβάλλεται η μεγαλύτερη! Η φορολογική αντιμεταρροίθιση που φαίνεται διά γυμνού οφθαλμού στον προϋπολογισμό επήλθε κατά την τελευταία εξαετία μετά την ψήφιση και την εφαρμογή από τις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ και της ΝΔ μιας σειράς, και συγκεκριμένα τεσσάρων, βαθιά ταξικών φορολογικών νόμων. Ο πρώτος (2753/1999) μείωσε το συντελεστή φορολογίας εισοδήματος από 35% σε 25% για τις ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες. Ο δεύτερος (3091/2003) μείωσε τον φορολογικό συντελεστή για τα κέρδη των Ανωνύμων Εταιρειών και των Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης από 40% σε 35%. Ο τρίτος νόμος (3296/2004) προέβλεπε: μείωση του συντελεστή φορολόγησης των ομόρρυθμων και

ετερόρρυθμων από 25% σε 24% το 2005, στο 22% το 2006 και στο 20% το 2007, σταδιακή μείωση του συντελεστή φορολογίας των ΑΕ και ΕΠΕ από 35% σε 32% το 2005, 29% το 2006 και 25% το 2007, μείωση κατά 50% του συντελεστή προκαταβολής φόρου που βεβαιώνεται κατά τα τρία πρώτα χρόνια λειτουργίας των επιχειρήσεων, κίνητρα για τη συγχώνευση μικρομεσαίων επιχειρήσεων, κατάργηση του τέλους χαρτοσήμου στα καθαρά κέρδη των Ο.Ε., Ε.Ε. και Ε.Π.Ε. και μείωση κατά το ήμισυ του φόρου επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών για μεταβιβάσεις μετοχών. Ο τελευταίος νόμος (3336/2005) προβλέπει την αύξηση των συντελεστών του ΦΠΑ από 18% σε 19%, από 8% σε 9% και από 4% σε 4,5%, την αύξηση κατά 20% του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα οινοπνευματώδη, και την επιβολή ελάχιστου ειδικού φόρου κατανάλωσης στα φθηνά τσιγάρα, ώστε να αυξηθεί η τιμή τους – μέτρο που λήφθηκε κατά παραγγελία των πολυεθνικών καπνοβιομηχανιών, όπως η Φίλιπ Μόρις που παράγει τα Μάρλμπορο!

Μια ματιά μόνο στα παραπάνω φορολογικά μέτρα βεβαιώνει πως και τα δύο μεγάλα κόμματα, ανεξαρτήτως των αντιπαράθεσών τους για τα επουσιώδη, με συστηματικό τρόπο ελάφρυναν το κεφάλαιο ψηφίζοντας τη μια μείωση φόρου μετά την άλλη, ενώ το μόνο που επιφύλαξαν για την εργατική τάξη ήταν αύξηση των έμμεσων φόρων! Απαλλαγές δηλαδή για την αστική τάξη και νέες επιβαρύνσεις για τους εκμεταλλεζόμενους! Παρ' όλα αυτά η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας επικαλείται τις «δημοσιονομικές ανισορροπίες» για να επιβάλει νέο πρόγραμμα λιτότητας, σε ένα κρεσέντο υποκρισίας, καθώς κρύβει ότι η πολιτική της είναι αυτή που προκαλεί τα ελλείμματα! Αν πραγματικά ήθελε να τα περιορίσει ας αύξαινε τη φορολογία του κεφαλαίου.

Η κυβέρνηση της Δεξιάς αντίθετα υπόσχεται να μειώσει το έλλειμμα από 4,3% σε 2,6% το 2006 επιβάλλοντας πρόσθετα φορολογικά βάρη ύψους 3,6 δισ. ευρώ, και επιπλέον μειώνοντας τις δημόσιες δαπάνες και το κονδύλι των μισθών, ενώ αρνείται να χρηματοδοτήσει το ασφαλιστικό σύστημα, ανοίγοντας το βήμα της για την εφαρμογή νέων αντιασφαλιστικών νόμων, μετά το τερατούργημα που ψήφισε το καλοκαίρι για το ασφαλιστικό των τραπεζοϋπαλλήλων. Στη σελίδα 18 άλλωστε της εισηγητικής έκθεσης του προϋπολογισμού προαναγγέλλονται ρητά αντιμεταρρυθμίσεις στο ασφαλιστικό σύστημα, «με στόχο την εξασφάλιση τόσο της επάρκειας των συντάξεων όσο και της εξομάλυνσης των ανισοτήτων του συστήματος», πάντα «στο πλαίσιο της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών». Η υπονόμηση του ασφαλιστικού συστήματος, που θα επιταχύνει τις εξελίξεις εμφανίζοντας σαν αναγκαίες ακόμη και τις πιο αντιλαϊκές λύσεις, γίνεται μέσω της υποχρηματοδότησης του ΙΚΑ. Η κυβέρνηση της ΝΔ συγκεκριμένα υπαναχωρεί από το νόμο που είχε ψηφιστεί επί κυβερνήσεων Σημίτη και προέβλεπε να επιχορηγούνται τα ασφαλιστικά ταμεία με το 1% του ΑΕΠ ετησίως. Οι μισθωτοί όμως θα δουν τα εισοδήματά τους να μειώνονται και διά της πλαγίας οδού: μέσω της μη τιμαριθμοποίησης της φορολογικής κλίμακας, που θα έχει σαν αποτέλεσμα για κάποιες πενιχρές αυξήσεις που θα λάβουν να πληρώσουν δυσανάλογα υψηλούς φόρους! Να σημειωθεί ότι το αφορολόγητο όριο θα παραμείνει και το 2006 στα 11.000 ευρώ. Σε ότι αφορά τέλος τις αυξημένες δημόσιες δαπάνες που προβλέπονται στο επίσης αυξημένο σε σχέση με πέρυσι Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων εμφανής εξαίρεση του κανόνα αποτελούν οι δαπάνες στους τομείς οικισμού και περιβάλλοντος,

καθώς και υγείας-πρόνοιας, που μειώνονται σημαντικά. Αντίθετα για παράδειγμα με τις δαπάνες που αφορούν τη χρηματοδότηση της βιομηχανίας και της βιοτεχνίας, μέσω του αναπτυξιακού νόμου, που αυξάνονται κατά 13% σε σχέση με πέρυσι, φθάνοντας τα 530 εκατ. ευρώ. Να υπενθυμίσουμε ότι τα «επενδυτικά» κίνητρα που παρέχονται με βάση το νόμο που ψήφισε η ΝΔ πέρυσι χορηγούνται χωρίς να εξετάζεται αν στις επενδύσεις που προτείνονται δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας. Ενδέχεται λοιπόν να χρηματοδοτούν οι εργαζόμενοι μέσω των φόρων τους επενδύσεις που μειώνουν την απασχόληση!

Το μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης που επιχειρεί να υλοποιήσει η Νέα Δημοκρατία αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού ως «ένα νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα, το οποίο βασίζεται στην υγιή επιχειρηματικότητα, την εξωστρέφεια και την ανταγωνιστικότητα». Τα όσα μπορούν να ειπωθούν περί «υγιούς επιχειρηματικότητας» μετά την ταπεινωτική υποστολή σημαίας που έκανε ο ίδιος ο πρωθυπουργός στον πόλεμο κατά των «νταβατζήδων» που ο ίδιος είχε κηρύξει, και την αποπομπή του προέδρου της ΔΕΗ Γ. Παλαιοκρασσά, ξεφεύγουν του παρόντος, είναι όμως αποκαλυπτικά για τον οργανικό χαρακτήρα που έχει η διαπλοκή της πολιτικής με την οικονομική εξουσία. Επί της ουσίας, πρόκειται για ένα μοντέλο διαχείρισης κρίσεων που εξακολουθεί να κινείται στην αντεργατική γραμμή του «σοσιαλφιλελευθρισμού» ή του

«κεϊνσιανισμού για πλουσίους» που εφαρμόζεται σε όλη τη Δυτική Ευρώπη, και στην Ελλάδα εγκαινιάστηκε από το ΠΑΣΟΚ, στα απόνερα των αδιεξόδων του φιλελευθρισμού. Η συναίνεση του κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης σε ό,τι αφορά τον προϋπολογισμό του 2006 φάνηκε από την απροθυμία του να αμφισβητήσει κάποια ουσιαστική και κρίσιμη παράμετρο του, όπως η εισοδηματική πολιτική ή οι ιδιωτικοποιήσεις.

Η διαφορά σε σχέση με τη διαχείριση του ΠΑΣΟΚ έγκειται στην αναβαθμισμένη σημασία που αποκτά τώρα η «καταστροφική» έναντι της «δημιουργικής» διάστασης της κρίσης, η προτεραιότητα δηλαδή που δίδεται στο δεύτερο συνθετικό του όρου «σοσιαλφιλελευθρισμός». Η Νέα Δημοκρατία εφαρμόζει μια συσταλτική πολιτική με απώτερο στόχο να επιταχύνει τις διαδικασίες εκκαθάρισης τμημάτων του κεφαλαίου που βρίσκονται στο όριο της επιβίωσης, προς όφελος των δυναμικότερων. Η μεγαλύτερη καταστροφή όμως που συντελείται δεν αφορά το κεφάλαιο, αλλά την εργατική τάξη και τις τεράστιες δυνατότητες που συμπυκνώνει. Η φτώχεια, η ανεργία, η ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων, η κατάρρευση της μονιμότητας στις δημόσιες υπηρεσίες και η χειροτέρευση των όρων ζωής εκατομμυρίων εργαζομένων υπογραμμίζουν την τεράστια αντίθεση που υπάρχει μεταξύ των σύγχρονων παραγωγικών δυνάμεων και των απαρχαιωμένων εκμεταλλευτικών παραγωγικών σχέσεων.